В София беше открит паметник, почитащ делото на юристите – спасители на българските евреи

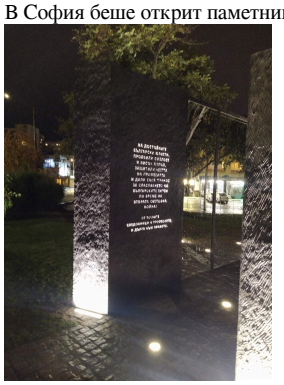

Година след първата копка в София бе открит вече изграденият „Паметник на юристите - спасители на българските евреи“. Инициативата за изграждането на монумента, разположен на столичния площад „Възраждане“, е на Асоциацията на прокурорите в България и Камарата на следователите в България, а проектът е

реализиран със съдействието на Столична община.

На събитието присъства посланикът на Държавата Израел в България Йосеф Леви Сфари, а церемонията уважиха представители на съдебната власт, на местната власт в столицата, на академичната общност и граждани. Монументът бе осветен от Архимандрит Василий Савов, протосингел на Софийската епархия.

Паметникът е дело на скулптора Красимир Ангелов и архитекта Станислав Константинов. Изграден е в знак на признателност към юристите, участвали преди 80 години в спасяването на българските евреи.

Лентата тържествено прерязаха Владимир Николов – председател на Асоциацията на прокурорите в България, Преслава Петкова, председател на Камарата на следователите в България и Георги Георгиев, представител на Столичния общински съвет.

„Виждайки този прекрасен монумент, разположен в сърцето на нашата столица, мога да изпитвам само едно – гордост. Гордост от това, което са направили нашите съграждани 80 години назад във времето. Гордост и от това, че всички заедно успяхме да почетем тяхното дело. Виждаме, че днешният ден отново ни изправя пред предизвикателства – ужасът и страдания от войни, тероризъм, гибелта на невинни жени и деца. Нещо, което смятахме, че е останало далеч в миналото“, посочи в словото си Владимир Николов. По думите му спасяването на българските евреи не е дело на един човек или отделни прослойки, а е следствие на ентусиазма и самоотвержеността на цялото българско общество.

Българските юристи, участвали в спасяването на евреите, са имали смелостта и достойнството да се изправят срещу конюнктурата, защитавайки общочовешки и хуманни ценности, посочи заместник-председателят на Камарата на следователите Ясен Тодоров. „Те трябва да бъдат пример за нас“, допълни той. „С инициативата си бяхме поставили за постигане две цели. Първата е да покажем на света, че България като цяло, а и нашата столица София, са средища на толерантността, където съжителстват различни етноси и различни религии. Втората цел беше да покажем на самите себе си, че когато има национална и родолюбива кауза, зад нея могат да застанат хора от различни обществени прослойки, с различни политически възгледи и с различни финансови възможности“, каза още Тодоров.

„Адвокатите, съдиите, прокурорите изиграха голяма роля за спирането на злото“, отбеляза пред присъстващите посланикът на Израел Йосеф Леви Сфари. „Българското общество се изправи срещу злото преди 80 години. Да, не беше незабавно, беше процес. Не можем да пропуснем факта, че тогава и в българския парламент бе гласуван и одобрен антисемитски закон, Закона за защита на нацията. Но когато българското общество разбра докъде може да доведе това, то веднага спря този закон“, посочи той. „Има добро и зло, има правилно и грешно. В нашия модерен свят понякога правим грешка - използваме релативизъм, отговаряме на въпроса с въпрос, или използваме други средства на реторическа акробатика, за да се позовем на реалността, без да смеем да заемем морална позиция. Понякога забравяме, но със сигурност има правилно и грешно, има добро и зло. Когато бебета биват изклани и изгаряни живи, когато жени биват брутално изнасилвани и убивани, а полуголите им телата са излагани на главната улица, докато тълпата аплодира зверствата и плюе върху тях – това е зло. Това е морално погрешно. И ние, юристите, не можем да намерим оправдание за това, защото ако го направим, обричаме обществото си на морален хаос и на объркване на етичните ценности, на които се основават нашите общества“, посочи още посланикът. Той благодари на всички, които са участвали в поставянето на този паметник и отбеляза, че монументът ще напомня за решаващата роля на юристите в нашите общества.

Паметникът представлява Давидова звезда, погледната отгоре. Той е изработен от лят бронз, с груба фактура, патиниран в черно. Когато човек преминава през него, се озовава между две огледала, където пространството се освобождава и се получава повторение – умножаване на образа. Може да се тълкува като запазване на човешкия живот и род. На плочите при влизане е изписан текст на български и иврит, подчертаващ ролята на юристите, помогнали да бъдат спасени българските евреи. Със скрито осветление буквите вечер ще светят.

Линк към видео репортажа на БТА.

15 Ноември 2023